

## A Vidámpark háttéremberei

Fotóösszé Granasztói Péter bevezető szövegével

1. A budapesti Vidámpark 63 évvel megalapítása után, 2013 őszén végleg bezárt. A Városligetben az Állatkert, illetve a Fővárosi Nagycirkusz, valamint a Hungária körút között elterülő hatalmas terület több mint száz éve a nagyvárosi Budapest egyik legfontosabb szórakozóhelye volt, ahol évente milliók töltötték el felszabadultan szabadnapjaikat, hétvégéiket. Ezen a területen állt a még hagyományos mutatványosokkal működő Vurstli, valamint a modern nagyvárosi szórakozási szokásokat kielégítő Angol Park. Ez két elkülönülő szórakozóhely alakult át 1950-ben Vidámparkká, ahol a régi játékok, mint Barlangvasút, Hullámvasút, mesecsónak, körhinta a legutóbbi időkig fennmaradtak. Ugyanakkor a története során a Vidámparkot folyamatosan fejlesztették, hiszen a szórakozási szokások, a közönség igénye változott, mindig az új és a korokban divatos játékokat kereste.
2. A Vidámparkban így egyszerre volt jelen egy, a 19. századig visszanyúló szórakozási forma, annak tere, eszközei és játécai, valamint egy a 20. század második felére jellemző eszközpark, játékok, szórakozási szokások. A Vidámpark bezárása egyszer és utoljára erre a kicsit divatjarmúlt, de nagy hagyományokkal rendelkező helyre irányította a figyelmet, amelynek középpontjában szinte kizárólag az épületek a régi-új játékok álltak, sokkal kevésbé a szórakozók, az emberek és néprajzi szempontból legérdekesebb változatos szokásaik. Pedig az igazi nagy veszteség, hogy a budapesti felnőtt szórakozás évszázados, talán nem túlzás állítani legfontosabb helyszíne szűnt meg, anélkül hogy kutatása, dokumentálása megtörtént volna. Éppen ezért páratlan értékű Urbán Ádám fotódokumentálási vállalkozása, amiben nem csak felismerte a fontosságát a Vidámpark múltja dokumentálásának, hanem ezt egy néprajzi-antropológia terepkutatáshoz hasonló alapossággal, módszerekkel végezte. Dokumentálása középpontjában a Vidámpark munkatársai, háttéremberi voltak, akik évtizedeken keresztül üzemeltették, karbantartották a Hullámvasutat, a körhintát, a dodzsemet, a hernyót stb.
3. Urbán Ádám képeinek köszönhetően a Vidámparknak egy sosem látott valósága jelenik meg, aminek főszereplői, Géza bácsi, Böjti, József, Pityesz, Füzi, Pityu, valamint az eszközök, a terek, az alkatrészek örökre megidézik ennek a páratlan szórakozóhelynek a már hanyatló utolsó korszakát.



Az 1922-ben üzembe helyezett Hullámvasút



A Hullámvasút Dragon Ervin tervei alapján készült



Fajtáját tekintve favázás szerkezetű kényszerpályás hullámvasút



Pályahossza 1028 méter



A szerkezet anyaga túlnyomórészt borovi fenyő



Szerelvényeit nem motor működteti, legnagyobb sebessége hozzávetőleg 40 és 50 km/h között van



1997 óta áll műemlékvédelmi oltalom alatt



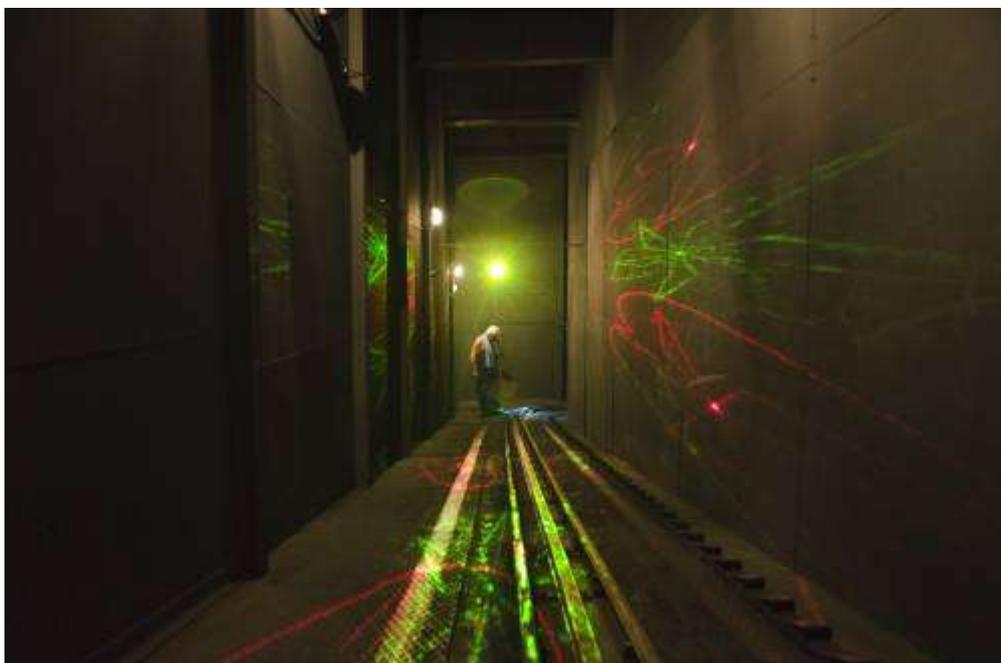
Szerelvényei színes sárkányokat mintáznak meg,  
amelyek rendszeres karbantartás mellett mindvégig az eredetiek maradtak



A Vidámpark egyik legrégebbi játéka,  
a valószínűsíthetően 1906 óta üzemelő körhinta alatti szerkezet



Az Elvarázsolt Kastély – amelynek elődje ugyancsak a Vidámpark  
egyik legrégebbi építménye 1912-ből – alatti szerkezetek



Tréfás Dzsungel Vasút a Dzsungel Meseparkban



A Tréfás Dzsungel Vasút és a Dzsungel Mesepark többi játéka 2009 tavaszán került átadásra



A Szellemvasút egyik kocsija



A Hullámvasút felhúzó gépezete



A Tréfás Dzsungel Vasút sínrendszere



A Vidámpark legújabb játékainak egyike a 2010-ben üzembe helyezett Spinning Coaster, háttérben a Flying Circus



A Spinning Coaster egy „hordozható Compact típusú hullámvasút”



A 31 méter magas, 1974-ben üzembe állított Óriáskerék mozgató motorja



A Kukomotív (Hernyó) 1998 óta üzemel



A Kukomotív egyszerre 24 főt tud szállítani három méteres magasságig



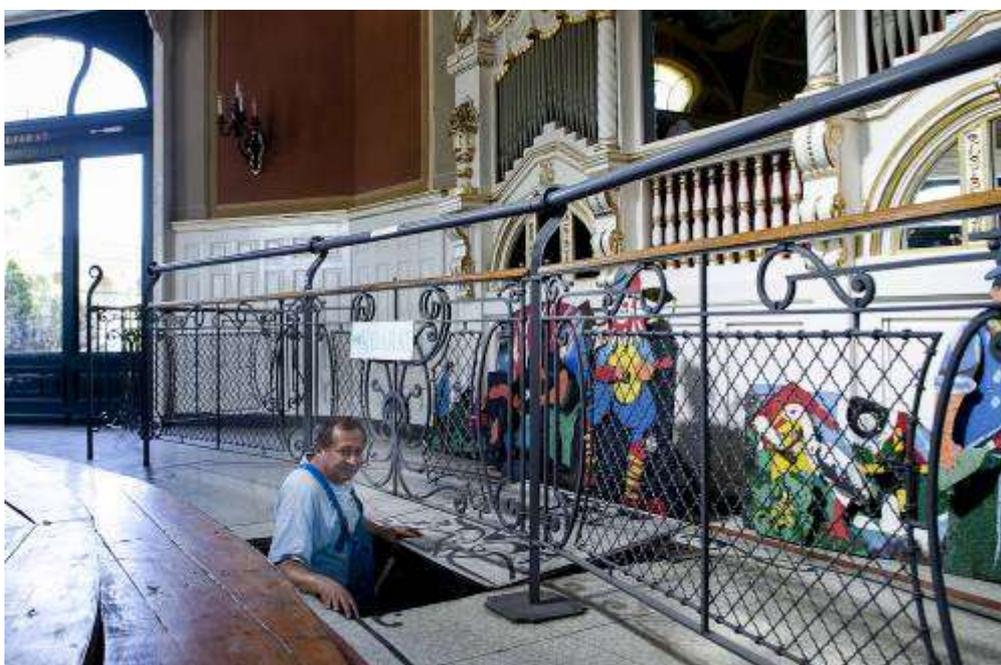
A Top Spin-en ülő látogatók zsebéből egy medencébe hullanak a pénzermék



A Top Spin nevű játékon 18 méteres magasságból fejjel lefelé zuhanhat a látogató



A Kanyargó egyik szerelvénye



A Körhinta – amely még a Vidámparkot megelőző Vurstli egyik játéka volt – szervízbejárata